

For at understrege, at borgerens medvirken til sagens oplysning er frivillig, beskrives borgerens medvirken i forslaget til den nye bestemmelse ikke længe som en pligt til at medvirke. Hvis borgerens manglende medvirken skyldes, at borgeren har til hensigt at vildlede de sociale myndigheder, fx ved at fortie oplysninger, kan der dog blive tale om anmeldelse for et strafbart forhold. Der henvises til bemærkningerne til § 12 b om forslaget til den nye straffebestemmelse.

Det er dog fortsat nødvendigt at fastholde beskrivelsen af borgerens medvirken i relation til at oplyse om fremtidige ændringer, der har betydning for hjælpen, som en pligt i lovforslagets § 11, stk. 2, da det i første omgang kun er borgeren, der kan blive opmærksom på de ændrede forhold.

Til retssikkerhedslovens § 11 a

Myndighedens beføjelser til at forlange oplysninger fra andre end borgeren

I forlængelse af beskrivelsen af borgerens medvirken i § 11 følger myndighedens muligheder for at forlange at få oplysninger fra andre end borgeren selv til brug for sagens behandling i § 11 a, stk. 1. § 11 a, stk. 1 er med en sproglig præcisering en videreførelse af den gældende § 12, stk. 1 og 3.

I forhold til den gældende formulering af § 12 om myndighedens muligheder for at forlange at få oplysninger fra andre end den pågældende borger, foreslås det som noget nyt, at det af selve bestemmelsen i § 11 a, stk. 1, fremgår, at myndigheden som hovedregel kun kan forlange at få oplysninger efter bestemmelsen efter forudgående samtykke fra borgeren. Formuleringen er i overensstemmelse med praksis for den gældende § 12, stk. 1, jf. stk. 3, men foreslås nu indskrevet i selve lovteksten.

Samtykket skal være tilstrækkeligt præcist til, at borgeren ved, hvilke typer oplysninger der vil blive indhentet fra hvem, og hvilken sag oplysningerne skal bruges til at behandle.

Myndigheden kan kun forlange at få oplysninger om den person, der søger om eller får hjælp, efter § 11 a, stk. 1, og ikke om en eventuel samlever eller ægtefælle. Der henvises til afsnittet nedenfor om ægtefæller og samlevende.

Hvis de sociale myndigheder har anmodet om oplysninger, har de nævnte myndigheder m.v. pligt til at udlevere de nødvendige oplysninger til de sociale myndigheder. Hvis oplysningerne ikke bliver udleveret, kan de sociale myndigheder anmode om, at der bliver foretaget retsligt forhør i overensstemmelse med retsplejelovens § 1018.

Myndighedernes ret til at anmode om, at der bliver

optaget retsligt forhør efter retsplejelovens § 1018, gælder kun i forhold til de myndigheder m.v., som de sociale myndigheder kan forlange oplysninger fra efter § 11 a, stk. 1. Myndighederne kan således ikke optage retsligt forhør af den borger, der har søgt om eller har fået tildelt hjælp, ligesom myndigheden ikke kan foretage retsligt forhør af en borger, overfor hvem myndigheden har rejst en sag om tilbagebetaling af en ydelse.

Lovteksten indeholder som noget nyt en udtømmende beskrivelse af, hvem myndigheden kan forlange at få oplysninger fra. Private organisationer, frivillige foreninger og almindelige privatpersoner som f.eks. ydelsesmodtagerens nabo er således ikke omfattet af bestemmelsen. Myndigheden kan således alene forlange at få oplysninger fra offentlige myndigheder, uddannelsesinstitutioner, sygehuse, læger, psykologer, autoriserede sundhedspersoner og personer, der handler på disses ansvar, arbejdsløsheds-kasser, pengeinstitutter, arbejdsgivere og private, der udfører opgaver for det offentlige.

Definitionen af hvem, der er en sundhedsperson, følger af § 4 i lov nr. 482 af 1. juli 1998 om patienters retsstilling. Ved en autoriseret sundhedsperson forstås en person, der er meddelt autorisation efter de gældende autorisationslove som læge, tandlæge, sygeplejersker, jordemoder, tandplejer m.v. Personer, der arbejder under autoriserede personers ansvar, er f.eks. social- og sundhedsassistenter, plejere og sygehjælpere. Uautoriserede psykologer er også omfattet af bestemmelsen. Andre uautoriserede sundhedspersoner, der ikke arbejder for en offentlig myndighed, er ikke omfattet af bestemmelsen, men skal anses som "private", jf. § 11 c, stk. 2.

Uddannelsesinstitutioner skal forstås meget bredt. Der kan f.eks. være tale helt private og offentlige uddannelsesinstitutioner, selvejende uddannelsesinstitutioner m.v. Frie grundskoler og højskoler er således omfattet af bestemmelsen.

Der er ikke tilsigtet en ændring af praksis som følge af den udtømmende beskrivelse.

Myndigheden kan kun forlange at indhente oplysninger, der er nødvendige for at behandle en sag. Nødvendighedsvurderingen skal foretages i hver enkelt sag. Det er således vigtigt, at myndigheden ved anmodningen om udlevering af oplysninger fra andre end borgeren selv, jf. § 11 a, stk. 1, præciserer, hvilke oplysninger myndigheden har brug for at indhente, for at forhindre, at der udleveres oplysninger, der er irrelevante for behandlingen af den sociale sag.

Myndigheden kan forlange at få alle nødvendige oplysninger til brug for myndighedens behandling af